

1.	Наставен предмет	МОДЕЛИРАЊЕ И СИМУЛАЦИИ ВО АВТОМАТИКАТА И ФЛУИДНОТО ИНЖЕНЕРСТВО				
2.	Шифра	1М5ОИАФИ02				
3.	Студиска програма	АФИ				
4.	Семестар (изборност)	ЗИМСКИ (XII)				
5.	Цели на предмет	<p><i>Воведување во математичкото моделирање на динамички системи. Техничко изведување на основните системи. Методите на нумеричкото моделирање, запознавање со теоретските основи и комплексноста на инженерскиот пристап кон современите техники на моделирањето и симулациите, креирање и користење на софтверски апликации за проектирање, анализа и решавање на стационарни, нестационарни и динамички системи од областа на автоматиката и флуидното инженерство. Определување на стабилноста на динамичките системи.</i></p>				
6.	Ос способен за (компетенции)	<p><i>Ос способеност за изработка на математички модели и техничко изведување на основните динамички системи; изработка на нумерички модел на објект и процес, примена на соодветна техника за нумеричко моделирање и симулации, користење на почетни и гранични услови, анализа на резултатите со критички осврт за точноста, поузданоста и стабилноста на воспоставен модел.</i></p>				
7.	Услов за запишување на предметот	нема				
8.	Основна литература (до 3 наслови)	<p>1. Д. Н. Попов. <i>Динамика и регулирование гидро- и пневмосистем. Машиностроение. Москва. 1987.</i> 2. Д. Љ. Дебелјковић. <i>Динамика објекта и процеса. Машински факултет - Београд. 1983.</i> 3. J.Ф.Ферзигер, M.Перик: <i>Пресметковни методи за динамика на флуидите, Спрингер 2002</i></p>				
9.	Број на кредити:	6				
10.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 саати = 180 саати				
11.	Распределба на расположивото време	30 +86+60+4 = 180 саати				
	11.1.	П -	Предавања - теоретска настава (15 недели по 2 саати)	30 саати		
	11.2.	ПА, СР, ДЗ -	Проектни активности; семинарски работи; домашни задачи	86 саати		
	11.3.	СУ -	Самостојно учење	60 саати		
	11.4.	ТПЗ -	Проверка на знаење со тестови	4 саати		
12.	Оценување	50 + 50 = 100 бода				
	12.1.	1 тест		50 бода		
	12.2.	ПА, СР, ДЗ		50 бода		
	Оценки:					
	од 50 до 60 бода					
	6 (шест)					
	од 61 до 70 бода					
	7 (седум)					
	од 71 до 80 бода					
	8 (осум)					
	од 81 до 90 бода					
	9 (девет)					
	над 90 бода					
	10 (десет)					
13.	Услов за потпис и формален испит	Реализирани активности 11.2				

АКТИВНОСТИ ЗА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ **МОДЕЛИРАЊЕ И СИМУЛАЦИИ ВО АВТОМАТИКАТА И ФЛУИДНОТО ИНЖЕНЕРСТВО**

Саат и	Предавања
	Тема
2	Вовед во нумеричките модели. Примена на моделирањето и симулациите
2	Теоретски основи на математичкото моделирање
2	Режими на работа на системите. Статички карактеристики. Равенка на однесување на системите. Математички модел во просторот на состојба.
2	Математички модели и техничко изведување на основните динамички системи.
2	Дискретизација на линеарни диференцијални равенки. Методи на конечни разлики. Методи на конечни волуумени
2	Методи за нестационарни проблеми
2	Почетни и гранични услови
2	Специфичност на моделирањето од физичките својства на компонентите
2	Методи за дефинирање на комплексноста на анализираниот домен
2	Имплементација на нумерички модели кои опфаќаат специфичности во моделот
2	Стабилност и критериуми за стабилност на динамичките системи. Испитување на стабилност на системите во просторот на состојба.
2	Анализа на стабилноста и точноста на моделот-симулацијата
2	Постпроцесирање на резултатите од симулацијата
2	Квантитативна и квалитативна анализа на резултатите
2	Критериуми за усвојување на симулациите
	Тест за проверка на знаењата
30	

Проектна активност, семинарски работи, домашни задачи		
	Тема	Активност
1	Моделирањето и симулации кај струјнотехнички процеси со некомпресибилни флуиди	СР
2	Моделирањето и симулации кај струјнотехнички процеси сокомпресибилни флуиди	СР
3	Моделирање и симулации на нестационарни струења	ПА
4	Моделирање и симулации кај двофазни и двокомпонентни струења	ПА
5	Математичко моделирање и симулација на динамичкото однесување на хидраулични компоненти.	СР
6	Математичко моделирање и симулација на динамичкото однесување на мала хидраулична електрана.	СР
7	Математичко моделирање и симулација на динамичкото однесување на хидраулични системи.	СР
8	Математичко моделирање и симулација на динамичкото однесување на хидрауличен систем за позиционирање	СР